

PROGRAM DZIAŁANIA MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM

- Załącznik do umowy w sprawie warunków organizacyjno-finansowych działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz program jej działania.

Miejska Biblioteka Publiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim jest samorządową instytucją kultury. Rozpoczęła swoją działalność 1 września 1948 roku. W dniu 30.12.1992 r. została wpisana do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonym przez Gminę Ostrowiec Świętokrzyski i uzyskała osobowość prawną.

Swoją działalność prowadzi poprzez Bibliotekę Główną zlokalizowaną w Ostrowieckim Browarze Kultury oraz sześć placówek filialnych rozlokowanych w różnych częściach miasta.

Miejska Biblioteka Publiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim działa na podstawie:

- Ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku o bibliotece (tekst jednolity w Dz. U. z 2019 poz.1479),
- Ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 194),
- Statutu (Uchwała nr XXXIX/52/2013 Rady Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim z dnia 9 maja 2013 r. zmieniona Uchwałą nr XXXV/88/2020 Rady Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim z dnia 26 sierpnia 2020 r.).

MISJA BIBLIOTEKI jest rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych, kulturalnych i edukacyjnych mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego oraz zapewnienie dostępu do informacji.

Do najważniejszych zadań Biblioteki należy:

- gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych,
- udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie ich na zewnątrz,
- prowadzenie działalności informacyjnej, zwłaszcza informowanie o zbiorach własnych, innych bibliotek, muzeów i ośrodków informacji naukowej,
- organizowanie i prowadzenie różnych form pracy z czytelnikiem, służących popularyzacji książki i czytelnictwa; prowadzenie działalności kulturalnej.

WIZJA

W 2019 r. Biblioteka zmieniła swoją siedzibę główną przenosząc się do Ostrowieckiego Browaru Kultury. Piękne przestrzenie to nie tylko nowa jakość dla poszukujących dobrej książki, ale także możliwość stworzenia z Biblioteki centrum społeczności lokalnej.

Głównym celem na najbliższe lata będzie więc wykreowanie nowego wizerunku Biblioteki, jako miejsca do ciekawych spotkań, dyskusji, poszukiwania, wymiany doświadczeń oraz wypoczynku i relaksu.

Miejska Biblioteka Publiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim ma wszelkie atuty, aby stać się przestrzenią do nawiązywania, rozwijania i podtrzymywania więzi społecznych.

Wszystkie działania powinny być skierowane na to, aby Biblioteka stała się instytucją:

- ogólnodostępną,

PROGRAM DZIAŁANIA MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM

- nowoczesną,
- kreatywną,
- otwartą na potrzeby swojego środowiska.

Program dla Biblioteki realizowany będzie w czterech powiązanych ze sobą obszarach:

- **OBSZAR I - Organizacja biblioteki.**
- **OBSZAR II - Obsługa czytelników.**
- **OBSZAR III - Promocja biblioteki i czytelnictwa.**
- **OBSZAR IV - Działalność kulturalna.**

SFORMUŁOWANIE CELÓW

- **OBSZAR I - Organizacja biblioteki**

Cel 1: Stworzenie racjonalnej ekonomicznie i społecznie struktury sieci filii bibliotecznych,

Cel 2: Stworzenie nowego schematu organizacyjnego,

Cel 3: Stworzenie efektywnego modelu budżetowego.

- **OBSZAR II: Obsługa czytelników**

Cel 1: Zapewnienie najwyższych standardów świadczonych usług,

Cel 2: Monitorowanie rynku czytelniczego i badanie poziomu satysfakcji czytelników z usług.

- **OBSZAR III: Promocja biblioteki i czytelnictwa**

Cel 1: Kreowanie wizerunku biblioteki jako instytucji otwartej i przyjaznej – podnoszenie prestiżu,

Cel 2: Stworzenie nowej, atrakcyjnej strony internetowej,

Cel 3: Wdrożenie programu edukacji czytelniczej,

Cel 4: Podejmowanie akcji społecznych i kampanii promocyjnych zachęcających do czytania i kreujących modę na czytanie.

- **OBSZAR IV: Działalność kulturalna**

Cel 1: Wspieranie aktywności kulturalnej mieszkańców,

Cel 2: Stworzenie wokół biblioteki grup społecznych zaangażowanych w życie społeczno-kulturalne,

Cel 3: Przygotowanie atrakcyjnej, oferty kulturalnej dostosowanej do potrzeb różnych kategorii odbiorców.

KONCEPCJA ORGANIZACYJNA, FINANSOWA I PROGRAMOWA FUNKCJONOWANIA BIBLIOTEKI

PROGRAM DZIAŁANIA MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM

ORGANIZACJA

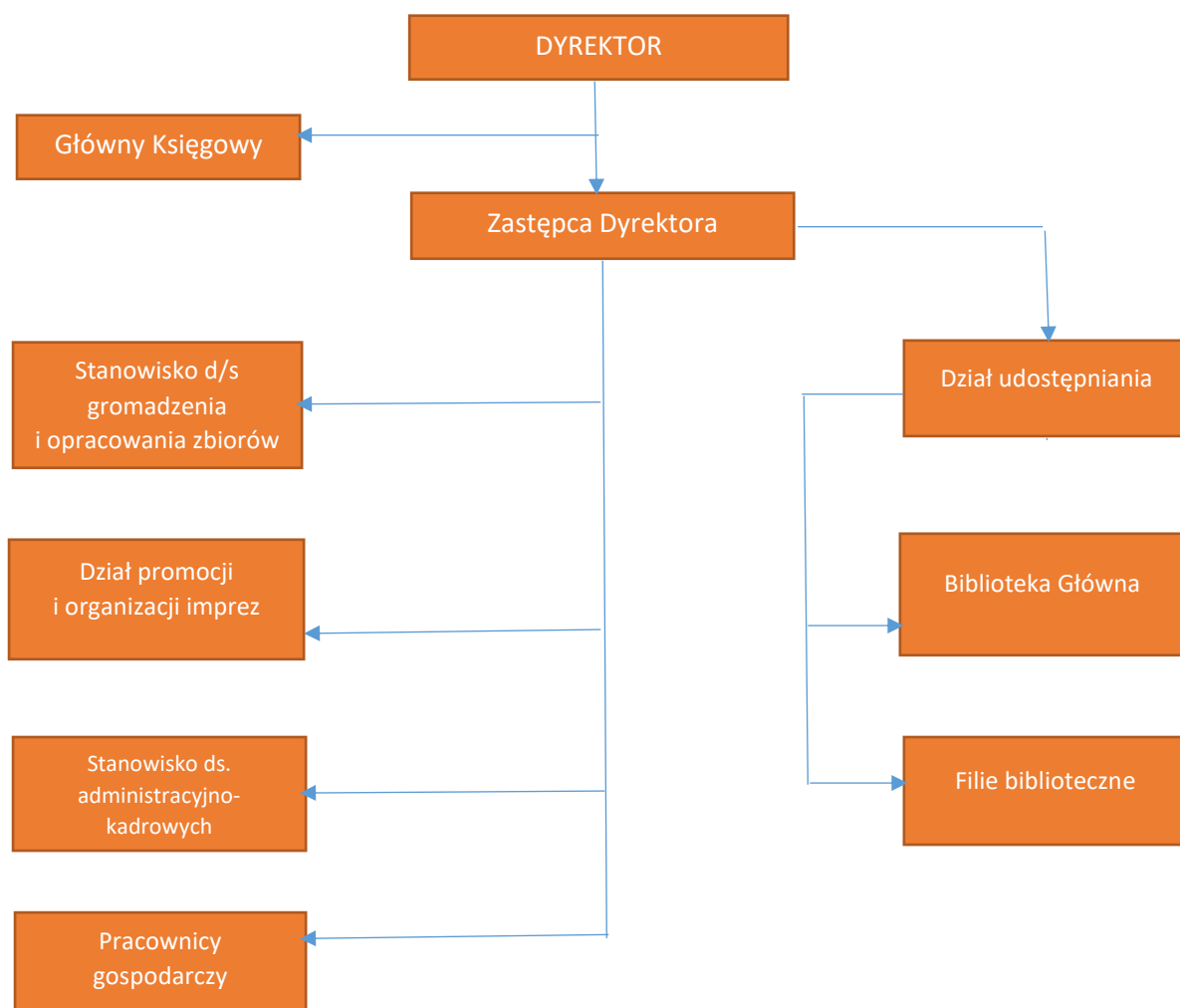
Z chwilą oddania do użytku Ostrowieckiego Browaru Kultury, działalność biblioteki koncentruje się właśnie w tym obiekcie. Filie biblioteczne nie są w stanie konkurować z Biblioteką Główną. Nie ma w nich warunków by stały się centrami kultury, organizującymi spotkania, prelekcje czy dyskusje.

Ponieważ dla części czytelników (głównie ludzi starszych) dotarcie do OBK może być kłopotliwe i obawiają się oni pogorszenia dostępu do usług bibliotecznych, zasadnym jest pozostawienie placówek filialnych, ale w zmienionym zakresie organizacyjnym.

Restrukturyzacja w pierwszym etapie polegałaby na zmniejszeniu księgozbiorów filii i ograniczeniu ich zasobów jedynie do najnowszej literatury beletrystycznej. Pozostałe książki zostaną przekazane do biblioteki w OBK.

Zarówno oddanie do użytku biblioteki w OBK, jak i reorganizacja sieci, będą wymagały zmiany Statutu Biblioteki i obowiązującego dotychczas schematu organizacyjnego.

PROPONOWANY SCHEMAT ORGANIZACYJNY

PROGRAM DZIAŁANIA MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM

W strukturze organizacyjnej biblioteki pojawiłby się nieistniejący do tej pory **Dział promocji i organizacji imprez**. Ponieważ działania kulturalne mają stanowić bardzo ważną i stałą pozycję w pracy bibliotek, zasadnym jest, aby ich organizacją, koordynowaniem i promocją, zajął się wytypowany do tego celu zespół pracowników. Proponuję oddelegowanie do tych zadań 2-3 osób.

Do zadań Działu promocji i organizacji imprez należeć będzie:

- inicjowanie, organizowanie i koordynowanie przedsięwzięć kulturalnych oraz form popularyzacji czytelnictwa,
- promowanie działalności biblioteki,
- prowadzenie strony internetowej,
- prowadzenie profilu biblioteki w mediach społecznościowych,
- współpraca z mediami,
- działalność wydawnicza – przygotowanie plakatów, broszur i ulotek informujących o działalności biblioteki,
- dbałość o wizerunek biblioteki.

FINANSE

Biblioteka utrzymuje się głównie ze środków pochodzących z dotacji gminy. Dodatkowo jej budżet zasilany jest dotacją celową z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na zakup książek. Do dochodów własnych należą niewielkie środki uzyskiwane z usług świadczonych czytelnikom (wydruki, skany, kserokopie) oraz kar za niedotrzymanie terminu zwrotu książek. W 2019 roku koszty utrzymania biblioteki znacząco wzrosły w związku z oddaniem do użytku Ostrowieckiego Browaru Kultury.

Należy więc dążyć do zracjonalizowania budżetu biblioteki poprzez:

- zwiększenie udziału środków własnych m.in. przez wprowadzenie cyklicznych kiermaszów książek i skuteczniejszą egzekucję wierzytelności - zbiorów bibliotecznych oraz kar regulaminowych za nieterminowy zwrot zbiorów,
- pozyskiwanie środków zewnętrznych – szczególnie na organizację działań kulturalnych, edukacyjnych i popularyzatorskich.

Wsparcia można szukać m.in. w:

- **Programach Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego** – na szkolenia, konferencje, zasoby cyfrowe, infrastrukturę, zakup książek, wydarzenia kulturalne.
- **Programach Narodowego Centrum Kultury**, których celem jest m.in. tworzenie warunków dla wzmocnienia tożsamości i uczestnictwa w kulturze na poziomie regionalnym, lokalnym i krajowym.
- **Programach Instytutu Książki** – na zapewnienie dostępu do technologii teleinformatycznych, promocję kultury literackiej i czytelnictwa.
- **Programie "Patriotyzm Jutra"** – program służący odkrywaniu, dokumentowaniu i upowszechnianiu wiedzy z zakresu historii Polski oraz wspierający inicjatywy angażujące społeczności w działania poświęcone pielęgnowaniu i promowaniu lokalnego dziedzictwa i kultury.
- **Fundacji Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK)** – celem programów jest aktywizowanie i wspieranie obywateli na różnych etapach ich życia, np. Generacja 5.0

(przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu i technologicznemu osób w wieku 50+), Na dobry początek! (wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci z ograniczonym dostępem do nowoczesnych form edukacji), Moja Mała Ojczyzna (aktywizowanie społeczności lokalnych do działania na rzecz budowania dobra wspólnego w środowisku lokalnym).

- **Fundacji PZU** – o dotacje mogą ubiegać się instytucje publiczne, w tym instytucje kultury (biblioteki, domy kultury, kluby itp.), ośrodki badawcze, szkoły czy uczelnie wyższe, oraz organizacje pozarządowe.
- **Fundacji LOTTO im. Haliny Konopackiej** – wspiera realizację projektów organizacji pozarządowych, jednostek samorządu terytorialnego, instytucji edukacyjnych i kulturalnych, itd. poprzez udzielanie darowizn pieniężnych na zadania z obszaru sportu, kultury, dziedzictwa narodowego, edukacji, pomocy społecznej.
- **Fundacji Tauron** – można składać projekty w obszarze kultury, nauki, edukacji, ochrony dziedzictwa kulturowego.
- **Fundacji Banku Pekao S.A. imienia dr. Mariana Kantona** – dotacje na upowszechnianie kultury, oświatę i wychowanie dzieci i młodzieży.
- **Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności** – założona w USA przez Polsko-Amerykański Fundusz Przedsiębiorczości; jako partner Fundacji Billa i Melindy Gatesów, realizuje w Polsce Program Rozwoju Bibliotek (PRB), którego celem jest ułatwienie bibliotekom publicznym pozyskania funduszy na różne cele. Oferuje także wiele innych programów w zakresie edukacji oraz rozwoju społeczności lokalnych, wzmocnienia demokracji.
- **Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji**, której celem jest szeroko pojmowane wspieranie działań na rzecz reformy i rozwoju systemu edukacji w Polsce. Fundacja realizuje swój cel przez programy edukacyjne skierowane do młodzieży i dorosłych.
- **Fundacji Bankowa im. Leopolda Kronenberga** – wspiera działania na rzecz dobra publicznego w zakresie edukacji i rozwoju lokalnego. Obszary wsparcia: innowacje w edukacji, edukacja ekonomiczna i przedsiębiorczość, dziedzictwo kulturowe, twórczość artystyczna dzieci i młodzieży, priorytety ochrony zdrowia, polityka społeczna.
- **Fundacji TechSoup** – dotacje na zakup sprzętu i oprogramowania, programy edukacyjne: seminaria, webinaria i szkolenia; programy budujące społeczności, w których społeczni eksperci i osoby specjalizujące się w nowych technologiach wspólnie wymyślają i tworzą innowacyjne narzędzia dla rozwiązywania problemów społecznych, ułatwienia działania organizacji czy po prostu dla poprawy różnych obszarów życia.
- **Norweskim Mechanizmie Finansowym** – wśród obszarów wsparcia są: dziedzictwo kulturowe, badania naukowe i stypendia oraz rozwój społeczny i regionalny.
- **Międzynarodowym Funduszu Wyszehradzkim** – organizacja międzyrządowa, powołana na podstawie porozumienia między rządami Polski, Czech, Słowacji i Węgier. Celem działalności funduszu jest inspirowanie i wspieranie ściślejszej współpracy pomiędzy krajami. Cele te realizowane są poprzez wspieranie wspólnych projektów kulturalnych, naukowych, edukacyjnych, wymiany młodzieży i współpracy transgranicznej.

PROGRAM

Niezależnie od szerokiego wachlarza podejmowanych przez bibliotekę działań, zawsze jej podstawową działalnością będzie udostępnianie materiałów bibliotecznych. Dlatego też należy dołożyć wszelkich starań, aby ten priorytet ukierunkowany był na wymagania czytelnika.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom czytelników, należałoby przygotować i wdrożyć projekt optymalizacji zbiorów uwzględniający zmieniające się potrzeby czytelnicze. Uważam, że należy zwiększyć nakłady na zakup nowości wydawniczych, ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw elektronicznych (e-booki, audiobooki). Korzystając z doświadczeń wiodących w tym temacie polskich bibliotek publicznych, chciałbym uruchomić w ostrowieckiej bibliotece proces wdrażania czytników e-booków do oferty usług bibliotecznych, zaoferować bezpłatne kody dostępu do platform z e-bookami LEGIMI oraz zakupić tzw. „książkomat”.

W celu określenia zapotrzebowań czytelniczych, proponuję cykliczne (raz w roku) przeprowadzenie badań czytelniczych, określających oczekiwania aktualnych i potencjalnych użytkowników. Takie badania dawałyby również odpowiedź na pytanie o poziom zadowolenia z oferowanych przez bibliotekę usług i były podstawą do opracowywania standardów obsługi użytkowników.

Nadrzędnym zadaniem na najbliższe lata będzie wypromowanie wizerunku biblioteki jako instytucji otwartej na użytkowników, przyjaznej, mającej wiele do zaoferowania, o wysokiej jakości usług, zorientowanej na użytkownika. Aby usatysfakcjonować klientów i budować pozytywny wizerunek, oferta biblioteki będzie przekształcana, modyfikowana i poszerzana w zależności od potrzeb. Będziemy prowadzić działania promocyjne skierowane do szerokiego grona użytkowników, zróżnicowane w zależności od adresatów.

Podnoszenie prestiżu biblioteki odbywać się będzie z kompetentnym, komunikatywnym, uprzejmym i życzliwym personelem. Dlatego będę chciał, aby bibliotekarze wzięli udział w cyklu szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji i kwalifikacji.

Budowanie marki BIBLIOTEKA odbywać się będzie dwutorowo:

- **poprzez działania promocyjne** w Internecie (własna strona, media społecznościowe), telewizji i prasie oraz w tradycyjnej formie - reklamy, ulotki czy plakaty,
- **poprzez produkt biblioteczny** czyli wszystko to, co biblioteka będzie oferować swoim użytkownikom.

W chwili obecnej biblioteka posiada **stronę internetową** oraz profil na Facebooku.

Strona internetowa wymaga wymiany na nową, bardziej funkcjonalną o lepszej szacie graficznej i ulepszonej strukturze tak, aby dostęp do informacji był szybszy i pełniejszy.

Najbardziej nośnym przekąźnikiem informacji, prezentacji jest Facebook, ale do celów promocji Biblioteki planuję zwiększyć aktywność w mediach społecznościowych i wykorzystać także **Instagram, Twitter, Tik Tok** oraz **kanal YouTube**.

Aby pełniej i ciekawiej pokazać bibliotekę od wewnątrz, przedstawić jej działalność i zbiory, będę dążył do tego, żeby wirtualną wizytówką biblioteki stał się prowadzony przez bibliotekarzy **blog**.

PROGRAM DZIAŁANIA MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM

Miejska Biblioteka Publiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim od wielu lat realizuje ciekawe wydarzenia kulturalne: organizuje spotkania autorskie, spektakle teatralne, recitale, warsztaty, lekcje biblioteczne, konkursy plastyczne i czytelnicze, bierze udział w ogólnopolskich akcjach takich jak: „Cała Polska czyta dzieciom”, „Narodowe Czytanie”, „Jak nie czytam jak czytam”. Prowadzi Dyskusyjne Kluby Książki.

Za sprawą biblioteki, Ostrowiec odwiedziło wielu znanych prozaików, poetów, dziennikarzy, satyryków, piosenkarzy i ludzi mediów.

Chciałbym, aby w dalszym ciągu w bibliotece prowadzona była taka działalność jako jeden z elementów tworzenia prężnego ośrodka życia kulturalnego miasta.

Moim założeniem programowym jest zrealizowanie w bibliotece koncepcji „trzeciego miejsca” - przestrzeni pośredniej między sformalizowaną i komercyjną sferą pracy a bezpieczną intymnością domu. Oprócz świadczenia typowych usług czytelniczych, biblioteka stać by się miała miejscem wymiany myśli i przestrzenią do rozmów, aby odwiedzający mieli możliwość poznać siebie nawzajem, nawiązać nowe znajomości i interesująco spędzić czas. Użytkownicy będą tu przychodzić nie tylko po książkę, ale staną się twórcami i gospodarzami wydarzeń. Będę szukał partnerów (artystów, pasjonatów, hobbystów, organizacje pozarządowe), którzy chcieliby w bibliotece realizować swoje działania, prezentować twórczość i osiągnięcia, rozwijać pasje, jednocześnie dzieląc się wiedzą i umiejętnościami z innymi. Efektem nawiązania współpracy będą warsztaty, koła samokształceniowe, pokazy, wystawy i inne imprezy, w promocję których włączy się także biblioteka.

Widzę tu także rolę dla idei wolontariatu. Wolontariusze mogliby realizować swoje pasje w bibliotece poprzez pomoc przy organizacji imprez kulturalnych i zajęć edukacyjnych, organizację rozgrywek gier planszowych, naukę gry w szachy, brydża itp., prowadzenie kursów komputerowych dla seniorów i zajęć z dziećmi.

Chciałbym zaoferować także dzieciom, młodzieży i dorosłym innowacyjną formę nauki, zabawy i twórczej aktywności w pracowni multimedialnej. Możliwe to będzie jednak dopiero po wyposażeniu pracowni w nowoczesny sprzęt - zestawy komputerowe wyposażone w wydajne dyski, oprogramowanie graficzne, oprogramowanie do obróbki dźwięku i nauki programowania, laptopy, tablety, tablicę interaktywną, mikroskop z wyświetlaczem LCD, roboty edukacyjne do nauki programowania, urządzenie wielofunkcyjne .

Poza już realizowanymi przez bibliotekę działaniami, jako nowe formy umożliwiające spotkania z ciekawymi ludźmi i rozwijania pasji, widziałbym np. :

- warsztaty rękodzielnicze,
- warsztaty teatralne,
- warsztaty z technik dekoratorskich,
- warsztaty z grafiki komputerowej,
- warsztaty kulinarne,
- dziecięcy teatr amatorski,
- zajęcia aktywizujące seniorów: e-senior – kursy obsługi komputera, Internetu i urządzeń multimedialnych, spotkania z psychologiem, dietetyczką,
- zajęcia z edukacji medialnej.

PROGRAM DZIAŁANIA MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM

Kluczowym zadaniem będzie wykreowanie dużej, cyklicznej imprezy, która weszłaby na stałe do kalendarza imprez biblioteki i miała zasięg wykraczający poza granice Ostrowca Świętokrzyskiego. Moją propozycją jest **Ostrowieckie Święto Książki**. Byłaby to organizowana corocznie impreza, na którą składałyby się spotkania z autorami i wydawcami, panele dyskusyjne, spektakle teatralne, warsztaty, kiermasze książek, koncerty, konkursy i gry.

Ważnym zagadnieniem jest współpraca pomiędzy trzema instytucjami kultury użytkującymi wspólnie Ostrowiecki Browar Kultury. Istotnym dla wizerunku OBK jest, aby wszystkie te podmioty ściśle ze sobą współpracowały, nie tylko uzupełniając nawzajem swoje działania, ale także realizując wspólne przedsięwzięcia. Będę zabiegał o to, żeby razem z BWA i MCK przygotowywać interdyscyplinarne imprezy łączące literaturę, sztuki plastyczne i film czy teatr.

PODSUMOWANIE

Rola bibliotek nieustannie się zmienia. Zmieniają się również zasady ich funkcjonowania i sposoby dotarcia do czytelnika. Ewolują także potrzeby samych czytelników. Dlatego programy działania przygotowywane przez biblioteki muszą być elastyczne i na bieżąco dostosowywane do oczekiwań odbiorców. Dlatego program dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim nie jest zamkniętym katalogiem działań, które należy bezwzględnie zrealizować. Starłem się jedynie pokazać kierunek w jakim powinna zmierzać biblioteka. To mieszkańcy ostatecznie decydują o tym co mamy dla nich robić.